

Svar interpellation - Brister i rutiner kring mäns våld mot kvinnor och barn

Marcus Gard (S) frågar:

1. Känner hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande till vad som brister hos 40 procent av vårdcentralerna som inte följer föreskrifterna kring mäns våld mot kvinnor och barn?
2. Om inte, kommer hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande se till att bristerna utreds?
3. Vad kommer hälso- och sjukvårdsnämnden göra för att se till att samtliga vårdcentraler och övriga verksamheter följer de föreskrifter som gäller?

Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Jennie Forsblom (KD) svarar:

Primärvårdens uppdrag regleras förutom i lagen av hälsovalshandboken. I IVOs slutredovisning (sid. 22) av regeringsuppdraget (A2021/01714) *Tillsyn av socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck* beskrivs hur stor andel vårdcentraler per region som inte följer föreskriften. Däremot framgår inte lika tydligt hur uttalade bristerna är.

Region Gävleborg har genomfört ett antal åtgärder för att säkerställa stöd. Det finns en övergripande rutin om våld i nära relationer som syftar till att stödja personalen i arbetet med att upptäcka patienter som har utsatts för eller är utsatta för våld. Rutinen gäller för samtliga hälso- och sjukvårdsverksamheter inom regionen, inklusive privata vårdgivare med regionavtal. För att öka kompetensen och tryggheten i arbetet finns utbildningar tillgängliga, som alla uppmanas att genomföra. Dessa ger kunskap om mäns våld mot kvinnor i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt könsstymning av flickor och kvinnor. Även APT-material samt information och stöd till chef finns tillgängligt på webbsidan [Våld i nära relationer - Region Gävleborg](#). Därtill har en mall tagits fram för att stödja vårdenheter med riktlinjer för när och hur frågan om våld ska ställas, vilka patienter som bör tillfrågas, information om lämpligt stöd, instruktioner för hur personalen ska agera vid akut skyddsbehov samt ett frågeformulär med förslag på lämpliga frågor.

Avseende barn som utsatts för eller bevittnar våld så finns en övergripande rutin för hälso- och sjukvården vid orosanmälan till socialtjänst vid misstanke om att ett barn far illa, med tillhörande checklista och blankett. Rutinen gäller för samtliga hälso- och sjukvårdsverksamheter inom regionen, samt för privata vårdgivare med avtal. För att öka kompetensen och tryggheten i arbetet med orosanmälan och barns rättigheter finns utbildningar tillgängliga. Även föreläsningar av socialtjänsten och Region Gävleborgs barnrättsstrateg erbjuds kontinuerligt. Därtill finns en övergripande rutin för *Barn som anhöriga*, som syftar till att stödja personalen i arbetet med att beakta barns behov av information, råd och stöd när barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med:

- Har en psykisk störning eller psykisk funktionsnedsättning
- Lider av allvarlig fysisk sjukdom eller skada
- Utsätter eller har utsatt barnet eller närstående för våld eller andra övergrepp

- Missbrukar alkohol, andra beroendeframkallande medel eller spelar om pengar
- Oväntat avlider

Rutinen gäller för alla hälso- och sjukvårdsverksamheter, både digitala och fysiska, inom Region Gävleborg samt för privata vårdgivare med regionavtal. Regionens barnrättsstrateg fungerar därtill som ett verksamhetsnära stöd gällande bland annat barnrätt, barn som anhöriga och hur barnrätt tillämpas i praktiken.

Den politiska ledningen i Gävleborg tar våld i nära relationer på stort allvar och lägger därför i vår budget ett särskilt fokus på detta. Vi behöver fortsatt arbeta för att minska våld i nära relationer, både inom hälso- och sjukvården och genom att stötta de föreningar och organisationer som finns för utsatta och förövare.

Jennie Forsblom (KD), ordförande hälso- och sjukvårdsnämnden